

Nyhetsbrev - Folkehelsearbeid 2/2018

Dette brevet går til landets fylkesmannsembeter, fylkeskommuner og kommuner, og inneholder informasjon fra Helsedirektoratet av relevans for lokalt og regionalt folkehelsearbeid. Brevet inneholder ingen bestillinger eller oppdrag. Kategorier og temaer i nyhetsbrevene varierer.

Nye fylker får tilskudd fra Program for folkehelseiltak i kommunene

I 2017 gikk kommunesektoren ved KS og staten ved Helse- og omsorgsdepartementet sammen om å etablere et tiårig (2017-2027) Program for folkehelsearbeid i kommunene. Etter søknadsbehandling for 2018 er fem nye fylker med i satsingen Program for folkehelseiltak i kommunene. Disse er Akershus, Finnmark, Hordaland, Telemark og Trøndelag.

Programmet er et utviklingsarbeid som skal bidra til en langsiktig styrking av kommunenes arbeid med å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Barn og unge, psykisk helse og rusforebygging er viktige stikkord. Tilskuddsordningen [Tiltaksutvikling innen program for folkehelsearbeid i kommunene](#) ble opprettet for å utvikle kunnskapsbaserte tiltak i kommunene for å fremme befolkningens helse og livskvalitet. Det er fylkeskommunene som søker Helsedirektoratet om midler.

I 2017 fikk Oslo, Oppland, Østfold, Vestfold og Vest- og Aust-Agder (Agder) tilskudd.

Folkehelseprofiler 2018 for fylkene er publisert

Nye folkehelseprofiler for fylkene ble publisert i mars og kan lastes ned fra [nettsidene til Folkehelseinstituttet](#). Profilene følger samme oppsett som kommune- og bydelsprofilene som ble publisert i februar. Tema for folkehelseprofilene 2018 ("midtsidene") er alkohol og rus. I fylkesprofilene inneholder folkehelsebarometeret på side 4 data for fylket sammenliknet med landet. Fylkesprofilene har i 2018 tre nye indikatorer: Alkoholomsetning, hvor mange som bor trangt og hjerte- og karsykdom med samlet tall for dødsfall og innlagte i sykehus. Tallgrunnlaget for folkehelseprofilene for fylkene er hentet fra [Norges helse statistikkbank](#). Her finnes utfyllende informasjon om indikatorene som blir presentert i profilene, samt flere andre indikatorer.

Foto: Colourbox og Scanpix

Bestill - Tipshefte fysisk aktivitet og psykiske lidelser

I forbindelse med at Helsedirektoratet skal flytte til nye lokaler høsten 2018 må vi tømme lageret vårt som inneholder mye nyttig og interessant informasjon. Vi har en del eksemplarer igjen av tipsheftet [FYSISK AKTIVITET OG PSYKISK HELSE - et tipshefte for helsepersonell om tilrettelegging og planlegging av fysisk aktivitet for mennesker med psykiske lidelser og problemer](#). Heftet er basert på praktiske erfaringer fra arbeid med målgruppen.

Tipsheftet er gratis. Dersom du ønsker å bestille, vennligst kontakt Trykksak@helsedir.no innen 17. mai, og oppgi antall eksemplarer dere ønsker og IS-nummeret 1670.

Gratis materiell om sunne mat- og drikketilbud på arbeidsplassen

WHO og [Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold \(2017–2021\)](#) anbefaler at det tilrettelegges for en sunn livsstil og sunne mat- og drikkevalg på arbeidsplassen og andre serveringssteder.

I Tildelingsbrev 2018 til Fylkesmannen heter det i oppdrag "3.1.3.3.4: Fylkesmannen skal formidle Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021) til kommuner

og fylkeskommuner (bl.a. de som har ansvar for mattilbud i barnehage, skole, **arbeidsplasser**, institusjoner osv.)....."

Som ledd i oppfølging av handlingsplanen, er det fint å spre og implementere nasjonale anbefalinger for mat og drikke i arbeidslivet i til arbeidsgivere i fylker og kommuner. Nå tilbys materialet med gratis frakt ved bestilling før 27.04.18. Dette blir senere bare tilgjengelig som PDF på nett. Mer informasjon om Helsedirektoratets nasjonale anbefalinger finnes på [Helsedirektoratets nettsider](#).

- [Nasjonale anbefalinger for mat og drikke i arbeidslivet: IS-2059](#)
Anbefalingene bygger på Helsedirektoratets kostråd.
- [Mat og helse i arbeidslivet. Små grep for å tilby sunn mat og drikke: IS-2060](#)
Publikasjonen utdyper rådene gitt i de ovenfor omtalte anbefalingene.

Bestillingsfrist 27.04.18 til Hanne.Kristin.Larsen@helsedir.no med antall og navn på publikasjon med IS-nummer, postadresse og evt. kontaktperson.

Kommuner/skoler kan bestille Skolefrukt felles til elever på en skole

Skolefrukt er et verktøy for å oppfylle deler av myndighetenes anbefalinger for mat og måltider i skolen. Staten subsidierer Skolefrukt med kr. 1,50 pr. frukt og grønnsak, som er 1/3 av

leverandørens pris. Skolen kan velge gratis skolefrukt til alle eller foreldrebetalt abonnementsordning.

Kommuner/skoler som ikke deltar kan fortsatt starte opp inneværende skoleår, eller melde seg på for skoleåret 2018-19.

Les mer: [Skolefrukt til elevene](#)

Foto: Skolefrukt

KONFERANSER OG SEMINARER

Frivillighet Norges Møteplass folkehelse

**FRIVILLIGHET
NORGE**

Mangler vi rom for samskaping?

Tid: 27. april, kl.9.30-14.00

Sted: Hausmannsgate 7, Oslo

Samskaping trekkes frem som løsning på hvordan kommunen kan møte økende folkehelse- og velferdsutfordringer. Det handler om å involvere og samspille med innbyggerne om tjenester og om å møte og tilrettelegge for initiativ fra sivilsamfunnet. Det forventes mer samarbeid mellom frivillige organisasjoner og kommunene på folkehelseområdet.

Regjeringen har varslet en ny folkehelsemelding, der prinsippet om å forebygge der man kan, og reparere der man må, ligger til grunn. Hvilke aktører må på banen for at kommunen og frivilligheten skal kunne samskape og forebygge mer? Hvilke modeller må vi jobbe etter for å gjøre hverandre gode? Hvilke utfordringer følger med samskaping?

Vi ser blant annet på samarbeidserfaringer fra kulturlivet, verdien av deltagelse, opplevelser og mestring for helse og livskvalitet.

For fullt program se [Frivillighet Norges nettside](#).

Konferansier: [Asta Busingye Lydersen](#)

Konferansen er gratis. [Gå til påmelding her.](#)

Bli en bedre brobygger! Tverrsektorielt samarbeid for helsevennlig samfunnsutvikling

Tid og sted: 29.-30. mai i Trondheim (frist 3. mai) eller 6. -7. september i Oslo (frist 23. juni)

Hvordan sette livskvalitet og helse på den politiske og administrative agendaen? Hvordan bygge bro mellom ulike fagmiljøer, for slik å skape økt helse og trivsel i kommunene?

Helsedirektoratet, KS og Sunne kommuner inviterer til et todagers kurs som skal utvikle og styrke ulike kompetanser for å lykkes med samarbeid både innad i kommunen og i lokalsamfunnet for øvrig.

Kurset henvender seg primært til kommuneansatte. Ledere, planleggere, folkehelsekoordinatorer og andre som ønsker å styrke sine kompetanser i å jobbe tverrsektorielt for en helsevennlig samfunnsutvikling.

Gå til [Helsedirektoratets nettside](#) eller [Sunne kommuner](#) for å lese mer om kurset og meld deg på et av kursene! Kurset er gratis, med deltakerne må betale reise og opphold selv.

Bra mat for bedre helse - kurslederkurs 31. mai og 1. juni i Oslo

Helsedirektoratet arrangerer kurslederkurs for ansatte i frisklivssentraler 31.mai og 1.juni. Kurset veksler mellom hvordan man bruker kursmateriellet (teoridel) og praktiske oppgaver.

Mer informasjon og påmelding på [Helsedirektoratets nettsider](#).

Påmeldingsfrist: 15. mai (eller til det blir fulltegnet)

NYTTIGE LENKER – FOLKEHELSEARBEID

- **Helsedirektoratet:**
Folkehelse og forebygging: <https://helsedirektoratet.no/folkehelse>
Folkehelsearbeid i kommunen: <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid-i-kommunen>
Veivisere i lokale folkehelseiltak: <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid-i-kommunen/veivisere-i-lokale-folkehelseiltak>
Søke om tilskudd: <https://helsedirektoratet.no/tilskudd>
- **Folkehelseinstituttet:**
Folkehelseprofiler og kommunehelse statistikkbank:
<http://www.fhi.no/helsestatistikk/folkehelseprofiler>
<http://khs.fhi.no/webview/>
Diverse - lokalt folkehelsearbeid:
<http://www.fhi.no/helsestatistikk/folkehelseprofiler/folkehelsearbeid-i-kommunen>
- **Helse- og omsorgsdepartementet:**
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/folkehelse.html?id=10877>
- **Helsebiblioteket – samfunnsmedisin og folkehelsearbeid**
<http://www.helsebiblioteket.no/samfunnsmedisin-og-folkehelse/metoder-i-folkehelsearbeidet>
- **Kommunetorget:** <http://kommunetorget.no/>
- **KS - Verktøykasse for strategisk folkehelsearbeid:** <http://www.ks.no/fagomrader/helse-og-velferd/folkehelse/verktoykasse-folkehelse/>
- **Sunne kommuner:** <http://sunnekommuner.no/>
- **Skadeforebyggende forum:** <http://skafor.org/>
- **Statens seniorråd:** <http://seniorporten.no/>
- **Nettverk for miljørettet folkehelsearbeid:** <http://nemfo.no/>